

hâsib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savınlarımız aciktur.
Basmayan yazılar geri
verümez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1040
28 Eylül 1938
Çarşamba
Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Avrupa Sulhu Tehlikede İngiltere Donanmasını Sefeber Etti.

Sovyet Rusya Teahhüdlerini ifaye
hazır olduğunu bildirdi

Çekosllovakya

İstihkâm ve motörlü kıta-
tı seferber bir hale getirdi

İngiliz Başvekili

Dün akşam radyoda bir nutuk söyledi

İngiliz Başvekili Çemberlayn

Ankara 28 Radyo
Röyter bildiriyor.
İngiliz Bahriyesi
donanmasının sefe-
berliğini ilân etmiş
tir.

Ankara 28 Radyo
Hırcıye Komiseri
Litonof İngiltere ve
Fransa Çekoslovak-
yaya yardımları
vaad ettiler. Sovyet
Rusya'da taahhütla-
rını ifa etmeye hazır
demiş ve Sovyet hu-
kûnetinin müzake-
reye girişmeye ama-
de olduğunu beyan
etmiştir.

Ankara 28 Radyo
İngiliz Harbive Ne-
zari bir harp takti-
ğinde vazfe almak
üzre bir kadın tes-
kilatı vâpı olmuş. Mü-
teakilliz bir em-
niyetine muvafakat
etmek emrini almış
tır.

Ankara 28 —
Dün gece yarısından
sonra gelen Radyo ha-
berleri: İngiliz baş ve-
kili Çemberlayn dün ak-
şam radyoda bir nutuk
söylemiş, Fransız baş-
vekilide matbuata beya-
natta bulunmuştur.

Çemberlayn, İngilte-
reden uzak bir memle-
kette çıkan hadiselerin
İngiltereyi a'akadar et-
mesi sebeplerini izah
etmiş ve demişdir ki;
Çekoslovakyanın Al-
manya şartlarını kabul
ettikten sonra ihtilâfla-
rı bir sureti tesviye bu-
lup halletmek mümkün
olacağı intübaile dön-
müştüm.

Avdetimde Alman-
yanın Süded erazisini
istemesi ve yeni teklif-
lerini görünce vaziyeti
garip buldum.

Hitlerin duygusu ne-
den ileri gelirse gelsin
eğer bir şey yapacağı-
mı bilsem üçüncü bir
ziyaret de tereddüd et-
mezdim.

Çemberlayn memle-

ketin hava mudafaası
için alınan tedbirlerden
hiç kimsenin telaşe düş-
mesine ilzüm olmadı-
ğını söyledikten sonra
 demişdir ki; bu tedbir-
ler hemen harbe karar
vermeyi ifade etmez.

Çemberlayn bir har-
be girişmezden evvel
büyük davaların ehem-
miyetini hatırlatmış ve
İngiliz halkını sükûne
davet eylemiştir.

Fransız Başvekili em-
niyet tedbirlerinin bir
sükûnetle alındığını ve
ihtilâfların sulh yolile
hallı için müzakerelerin
devam ettiğini izah ede-
rek ezcümle şunları
söylemiştir:

Eski bir muharip sıf-
fatile riyaset ettiğim
hükûmet her şeyden
önce ihtilâfların sulh
yolile haledilmesini is-
tediğini söylemiştir.

HATAY'DA

Yeni mahkemeler kuruldu

Hatayın her tarafında Dil bayra-
mımız törenle kutulandı

Ankara 27 Radyo:
Hatayda adli teş-
kilât kanunu lağ-
vedilerek yeni mah-
kemeler kurulmuş-
tur.

Bu teşkilâta göre
Antakya da bir ce-
za mahkemesi ku-

rulmuşur.

Yüksek mahke-
menin Hatay la ça-
lışması takarrur et-
miştir.

Hatayın her tara-
fında Dil bayramı-
mız törenle kutlu-
lanmıştır.

Romanya Kabinesi

Kral Karolun başkanlığında bir

toplantı yaptı

Ankara 27 Radyo:
Romanya kralı Ka-
rol, kabine toplan-
tısına riyaset etmiş
ve bu toplantıya
Genel kurmay baş-
kanı da iştirak et-
miştir.

İtalya

Ankara 28 Radyo:
İtalya şimdiye ka-
dski bir bi tbi-
e mü ciat etme-
miştir.

İngiliz Kabinesi

Toplandı

Ankara 28 Radyo
İngiliz kabinesi gec-
vakti kadar on va-
ziyet üzerinde mü-
zakered bulunmuş
ve Genel kurmay
Başkanı müzake-
reye işirak ederek
Harbive Nezari bir
kaç defa Başvekâ-
lete davet edilmiş
tir.

Ziya Kılıçözlünün Dil Bayramı günü Halkevinde verdiği söylev

— Düünden artan —

Dün halk ayrı ve aşağılık bir varlıktı. Vergi ve asker vermekle sultanı, saltanatı ve beylerini beslemekle mükellefti. Onun vazifesi yalnız bunlardı, onun hakkı yoktu. Memleket onun değildi. O lütfen sultanın arazisine kabul edilmiş bir esirdi. Ekmeğini yer bu ekmeği verenin Padişah olduğunu aşılandığı için ona her dakika dua eder, Padişahım çok yaşa, der ona esir olmaktan bir zevk duyardı. Fakat halk erkinliğini kazandığı zaman hükümetini de kurdu.

Artık halk ayrı hükümet de ayrı değildir. Halk hükümetin, hükümet halkındır ve biri birlerinin dilini anlamazlarsa anlaşmalarına imkân yoktur.

Hükümetin halka emmesi, halkın hükümete yükselmesi biri birlerini kucaklayıp anlaması lâzımdı. İşte dil devrimi bunun için halka hak vermek, hakkı halkta bulmak için yapıldı.

Cumhuriyetin dokuzuncu yılında yani 1932 yılının 26 Eylülünde Dolmabahçe sarayında Atatürk'ün huzurunda toplanan Türk Dili Kurultayı yabancı kelimelere, yabane dillere ilk saldırışı yaptı.

Türk u'su 26 Ağustosunda olduğu gibi 26 Eylülde de yedisinden yetmişine kadar çalıştı, öz Türkçe kelimeler derlendi. Büyük bir Türk sözlüğü yapıldı. Altı yıldan beri bu alanda büyük bir özveri ile çalışıyor, bu çalışmaların sonunda yazıya ve dile öz Türkçe sözleri yerleştirdi.

Türk yurdunda eskiden okuyanları parmakla gösterirken şimdi okuyub yazma bilmeyenler parmakla gösterilecek ka-

dar azaldı ve Türk Dili Kurultayı çalışmaları bütün dünyayı ilgilendiren önemli bir buluşa, Türk dilinin dünya dillerine anahk, kaynaklık yaptığı neticesine vardı. Güneş Dil teorisini buldu.

Türk medeniyetinin bütün medeniyetlerin en üstünü olduğunu dil ve tarih bilgileri ispat etti.

Türk bayrağı göklerin Türk ulusu yer yüzünün en kıymetli varlığıdır.

Türk dili de dillerin en güzeli, en derini, en coşkunu, en geniştir.

Edebiyat sahasında geniş bir varlık gösteren Türk dili son günlerdeki çalışmalarla bilgi alanında da genişliğini göstermiştir. Bu hakikat güneş gibi görünürken öb öz Türk olanlar hala eski bir alışkanlığı bırakmamları Türk ulusunu özecek kadar uzamıştır.

Türk yurdunda yaşayan Rumla, Yahudiler kiliselerinde toplanıp Türkçe konuşmağa söz verdikleri halde bir kısım asıl Türklerin bu önemli ulus işinde geri kaldıklarını görmek ulusa üzüntü veren hallardandır.

Halkevi Mardin Be-

lediysinden yurtdaşları güzel Türkçe ile konuşmağa alıştırmak için tedbir almasını istiyor. Bu önemli işin hemen yapılmasını rica ediyor. Satıcıların Türkçe konuşmasını, radyolarda yalnız medenî ve Türk merkezin dinlenmesini, kısaca: Türk olan bu yurt'da Türkçe duy-mak istiyoruz.

Türk devrimciliği her işte olduğu gibi bu işte de yavaş yavaş taraftar değildir. Ya hep, ya hiç. Türk devrimi güç olsun, fakat gec olmasın diyor. Bu hal ulusal bünyede bir urdur. Hemen kesilip atılması gerektir.

Halk fırkasının programı ulusu şöyle anlatır:

"Ulus, Dil, Kültür ve ülkü birliği ile biri birine bağlı yurtdaşlardan meydana gelen siyasal ve sosyal bir bütündür."

Kültür ve ülkü birliğiyle bağlanmak için dilin birleşmesi gerektir. Dil birleşmedikten sonra ülkü ve kültür yönünden bağlanmaya imkân yoktur. Çünkü, kültürü dil yapar. Ve dil birliği ile meydana gelen kültür birliği bizi bir ülküye koşturabilir.

Ayrılık

Hocam Ziya Kılıçözlü'ye

Sıladan ayrıldım, gönlüm yaralı,
Sevgilim yaramı bağlarımı bilmem?
Geçiyor günlerim aklı karalı
Bunca hallerime ağlarımı bilmem?..

Düştü hep çiçekler benimie derde ...
Uçmaz oldu kuşlar bulutlu gökde
Şimdi sılamdaki gül bahçelerde
Kuşların öttüğü çağlarımı bilmem?..

Oldum bunca yıldır gönül hastası
Dağladı bağrımı gurbetin yası
Şu siyah dağların uzak arkası
Aşkımın dogduğu bağlarımı bilmem?..

C. Doğan Tan

Radyo Haberlerim

Almanya Çekoslovakya'ya taarruz ederse İngilterenin yardım edeceğ-i bildiriliyor

Ankara 27 Radyo: Londrada çıkan yarı resmî gazeteler, bütün gayretlere rağmen Almanya Çekoslovakya'ya taarruz ederse İngil-

terenin Çekoslovakya'ya yardım na şecğini yazmakta ve hadiseyi lemenin henüz bitmediğini belirtmektedirler.

İngiliz ve Fransız genkurmay başkanları

Ankara 27 Radyo: Fransız Genelkurmay Başkanı, İngiliz Genelkurmay

reis ve şefleriyle rüştükten sonra rise gitmiştir.

İngiliz Kralı Siyasî ahval dolayısıyla seyahatini tehir etti

Ankara 27 Radyo: İngiltere Başvekili Çemberlayn Hitlerle yaptığı son mü-lâkat ve bu günkü Avrupa hadiseleri

hakkında Krala hat vermiş, seyahattan sarf-ı zar ederek Londra da kalmaya vermiştir.

İngiltere Havayıcı zarureye 15 gün için narh koydu

Ankara 27 Radyo: İngiltere ihtiyat tayyarelerin, ihtiyat kuvvetlerinin seferberliğini ilân

etmiştir. Bu günden itibaren on beş gün havayıcı zarureye narh koymuştur.

Mardinde

Açılacak ehil hayvan sergisinin programı

A - Kısarak Şubesi :

Sergilere iştirak edecek kısarakların müseccel yavruların hükümet veya eşhasa ait müseccel damızlık aygırlardan hasıl olması ve pedigrileri bulunması şarttır. Birinci ve ikinci mükâfat 4 — 10 üçüncü, Dördüncü mükâfat ise daha yaşlı kısaraklara verilir.

Teshir edilen kısaraklar için 16 mükâfat vardır.

Adet	Mükâfatın Nev' i	Mükâfatın Mikdarı
1	Birinci Mükâfat	75 × 1 = 75
2	ikinci —	50 × 2 = 100
3	Üçüncü —	40 × 3 = 120
10	Dördüncü Mükâfat	30 × 10 = 300
		595

C - Tay Şubesi :

Sergilere 6 aylıktan 3, 5 yaşına kadar olan saf kan arap tayları girer bunların müseccel olmaları şarttır.

Teshir olunan saf kan arap taylarına 16 mükâfat verilir.

Adet	Mükâfatın Nev' i	Mükâfatın Mikdarı
1	Birinci Mükâfat	75 × 1 = 75
2	İkinci —	50 × 2 = 100
3	Üçüncü —	40 × 3 = 120
10	Dördüncü —	25 × 10 = 250
		545

1 — Sergiye duhuliyeye ücreti yoktur.

2 — Bir hayvan sende yalnız bir sergiye iştirak edebilir.

3 — Bir senenin sergisinde birinci gelen hayvan diğer senelerde ancak ikinci üçüncü dördüncü ve beşinci olarak sırasile mükâfatlandırılır ve bir hayvan müddeti hayatında eş, sergiye iştirak edebilir.

4 — Yarışlara iştirak etmek üzere, hazırlanmakda olan hayvanlara sergiler de mükâfat verilemez yarış olan iki sene kadar bir müddet evvel uzaklaşmış olan hayvanlar sergide kazandıkları takdirde mükâfat alır.

5 — Mükâfat kazanan hayvanın sahibi hayvan genç yaşında satın alarak kendi elinde talim ve terbiye etmişse mükâfatın nisfı hayvanı kendi elinde doğutup büyütene diğer nisfıda talim ve terbiye edip sergiye getiren yeni sahibine verilir.

6 — Sergi kayıt ve kabul muamelesi 13 — 14 — 15 — 16 — 17 / 1. Teş. / 938 günlerinde veteriner direktörlüğünde 18 — 19 — 20 / 1. Teş. / 938 tarihinde de hayvanlar muayene ve puantaj edilir, 21 — 22 Cuma, Cumatesi günleri tasnifi ve kazananlar ilân edilir. 23 / 1. / Teş. / 938 pazar günde kazananlar sergisinde teshir edilir. Teshir üç gündür.

Savur icra memurluğundan

Savur sulh mahkemesinin 11/5/932 tarih ve 16/23 numrolu ilamile Savurlu Ali kızı hayriye-yemadeni 300 mecdi-yenin tutarı olan (138) lira evrakı nakdiyenin ihtasına borç u Savurun kü-nüfur köyünden Ali oğlu Memet hakındaki ilam icraya vaz edildiginden ikametgahinin malum bulunmaması hesabile icra tebliğatinin ilanen yapılmasına karar verilmiş ve işbu icra emri mahiyetindeki ilân tarihinden itibaren beş gün zarfında borcunu ödemez ve ya itirazda bulunmazsa kanunu muamele yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

ULUS SESİ ABUNA VE İLÂN ŞARTLARI

Abone Şartları

Müddet	Türkiye için	Haric için
Üç Aylığı	300 Kuruş	500 Kuruş
Altı Aylığı	450 "	800 "
Seneliği	800 "	1500 "

İLÂN ŞARTLARI

İlanın beher satırından (10) Kuruş alınır. İlan neşrinden mesuliyet kabul edilmez. Günü geçen nushalar (10) kuruştur.

Cizre Hudud Taburu Satın Alma Komisyonundan

1 — Cizre Hd. Taburunun senelik ihtiyacı olan 9500 kilo Koyun Sığır Keçi etine Talip çıkmadığından yeniden kapalı zarf usulüyle hangisi daha ucuz ise satın alınacaktır.

2 — İlk teminat koyun Etinin 1072 lira 50 kuruştur. Sığır etinin 877 lira 50 kuruş, keçi etini 975 liradır.

3 — Eksiltme 8 Birinci teşrin 938 Cn martesi gün-

nü saat 9 da tabur satın alma salonunda.

5 — Şartnameler parasız olarak Tabu Levaziminden alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 No.lu kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vasikalarla beraber telif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Tb. satın alma komisyonluğuna veremeleri ilân olunur.

28/9/938 ve 1, 5, 8 / 10/938

Mardin Defterdarlığından

Sıra No	Mevkii	Cinsi	Kimden metrük olduğu	Lira	Ku
1	Latifiye	9135 sehim hane	İskenderve A. kerim	2	00
		41472 ve dükkân	circis harmuş		
2	"	hane ve dükkân hissesi	nikola abdulahat şuha	18	00
3	"	hane hissesi	Amsih ilye harmuş	15	00
4	"	nisif hanenin 288 den	hanna rafail dokmak	5	00
		14 sehim			
5	"	sehim 5 bab dükkân	hanna muhtar z.susi	59	00
6	Çabuk	bisseli dükkân	hanna amsih Ataulla	25	00
7	"	Esmer veled yusuf	bisseli hane	10	00
8	Şehidiye	nisif hane	Nasri allaf z. feride	7	00
9	Camiikebir	47—54 sehim hane	rızkulla mıksı havacı	17	00
10	" yemeniciler	dükkân hissesi	mıksı sado ve hanna evlat yakın	5	00
11	neçmeddin	nisif hane	geldani kılıcı garbuş	8	00
			versesi circis oğlu hanna		
12	babissor	248 — 504 sehim hane	hanna velet yakup	8	00

Mevkii, cinsi, kimden metrük olduğu ve bir senelik muhammen icar bedeli yukarıda yazılı hazineye ait mebanî 938 mali yılına mahsuben teslim tarihinden Haziran 939 bidayetine ve 939 ve 940 mali yılları sonuna kadar murur edecek müddetle icare verilmek üzere 21/9/939 tarihinden itibaren 15 gün müddetle pazarlığa konulmuştur.

İhale 6 Birinci Teşrin 938 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da Varidat Müdürlüğü odasında yapılacaktır. Mukavele tanzimi esas olup şartnameyi anlamak ve daha fazla malumat almak isteyenlerin ihale gününden evvel defterdarlığa müracaatları ve taliplerin % 7,5 muvakkat tminatları ile ihale gününde komisyona müracaatları ilân olunur. 24, 28/9/938 ve 1, 5/10/938

Viranşehir Satınalma Komisyonundan

Tahmin bedeli		Miktari	Tahmin fiyatı		% 7,5 muvakkat teminati		İhalenin Nev'i	İHALENİN		Cinsi
Lira	Ku		Kuruş	San	Lira	kuruş		Günü	Saatı	
22793	00	174000	11	95	1559	48	Kapalı	13/10/938	11	Un
3091	00	281000	1	10	231	82	Açık	14/10/938	9	Ekmek pişirmesi
10458	00	63000	16	60	784	35	Kapalı	13/10/938	12	Sığır Eti
14550	00	60000	34	25	1091	29	"	" " "	13	Koyun Eti
13041	00	63000	20	70	978	08	"	" " "	14	Keçi Eti
5542	80	6200	89	40	415	71	"	" " "	15	Şadeyağ
1152	00	16000	7	20	86	40	Açık	14/10/938	10	Bulgur
2296	00	8000	28	70	172	20	"	" " "	10	Pirinç
1309	00	11000	11	90	98	18	"	" " "	10	Kuru Fasulya
520	29	9400	5	53,5	39	02	"	" " "	11	Nohut
520	80	8400	6	20	39	06	"	" " "	11	Mercimek
446	50	9400	4	75	33	49	"	" " "	12	Kuru Soğan
1368	75	15000	9	12,5	102	66	"	" " "	14	Patates
1980	00	6000	33	00	148	50	"	" " "	14	Toz Şeker
764	00	4000	19	10	57	30	"	" " "	14	Kuru üzüm
2385	00	4500	53	00	178	88	"	" " "	16	Sabun
1631	00	7000	23	30	122	33	"	" " "	16	Gaz
6648	00	391000	1	70	498	53	Kapalı	13/10/938	16	Odun

Viranşehirde Askeri Birlik için 1/8/939 sonuna kadar bir senelik ihtiyaçları olan cins, miktar, teminat fiyat ve tahmin bedelleri yazılı on sekiz kalem yiyecek ve yakacaktan yukarıda gösterildiği üzere açık ve kapalı olarak eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmenin gün ve saatleri de gösterilmiş olduğundan istekli olanlar kapalı zarflarını tayin edilen gün ve saate kadar komisyona vermelerini ve açık eksiltmeye iştirak edeceklerin de % 7,5 teminatlarıyla birlikte Viranşehirde Satınalma komisyonuna müracaat etmeleri ve şartname-lerin de komisyondan alınması ilân olunur. 28/9/938 ve 1, 5, 8/10/938

günlük

PIYASA

Cinsi	Kilo	Kr.
Buğday	4	
Arpa	3	
Un (Bir çuval)	650	
Domates	5	
Nohut	5	
Mercimek	3	
Pirinç	25	
Şade Yağı	85	
Tere yağı	60	
Zeytin yağı	30	
Yün	32	
Deri	22	
Badem	20	
Badem içi	40	
Ceviz	30	
Ceviz içi	12	
Manlap	36	
Mazı	32	
Kesme Şeker	125	
Toz şeker	45	
Kahve	210	
Sabun	25	
Ca	22	
Pekmez	45	
Bal		

Mardin Defterdarlığından

Sıra No	Mevkii	Cinsi	Kimden metrük olduğu	Muhammen Bedeli
				Lira Kuruş
1	Latifiye	Hane	Mıksi mıhho dokmak	16 00
2	"	İki bap	Kasid Nikola (Un Fabrikası)	200 00
		Hane		
3	Tekye	Dükkan	Hazinei maliye	7 00
4	"	"	" "	7 00
5	"	"	" "	7 00
6	Şehidiye	Hane	Hanna Loli haton	5 00
7	Şeyulla	"	Circis Maran kızı Habbo	8 00
8	"	"	Yusuf Circis zigo tiro	11 00
9	"	"	Mitrana Hanna	14 00
10	"	"	Kas Hanna Banabili	3 00
11	"	"	Amsih antun Firre	8 00
12	"	"	Yusuf velet Yakup kirkör	12 00
13	Çabuk	"	Muri Verdi muşakka	12 00
14	Yenikapı	"	Naum veled Cicis allaf	3 50

Mevkii, cinsi, kimden metrük olduğu ve bir senelik muhammen icar bedeli yukarıda yazılı Hazineye ait mehani 938 mali yılına magsuben teslim tarihinden itibaren Haziran 939 bidayerine ve 939 ve 940 mali yılları sonuna kadar murur edecek müddetle icare verilmek üzere 24/9/938 tarihinde itibaren 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhale 10 Birinci Teşrin 938 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 da Varidat Müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Mukavele tanzimi esas olup şartnameyi anlamak ve daha fazla malumat almak isteyenlerin ihale gününden evvel Defterdarlığa müracaatları ve taliplerin % 7,5 muvakkat teminatlarıyla birlikte ihale gününde komisyona müracaatları ilân olunur. 28/9/938 ve 1, 5, 8/10/938

Yurtdaş!

KURDUĞUMUZ FABRİKALAR VE YAPTIĞIMIZ DEMİRYOLLAR

Hep ulusun biriktirme gücüne dayanır.

Bu gücü arttırmak hep senin elindedir

Türk Hava Kurumu Şubesinde

Ambarımızdaki yirmi bin dört yüz yetmiş üç kilo buğdayın 10/10/938 gününde satılacağından talip o teminatları her şubemize c. teklimeciler l n r

Yurttas! Kaçcılık Yapma